

Introducció

L'hort de les rondalles mallorquines podria ser com el d'en *Joanet Cameta-curta i ses tres capsetes*, «un hort amb grans paradetes de cols i pebres i patates i cànyom i carabasseres, meloneres i sindrieres, que no ho vulgueu sebre i llavò una sinia fonda ben fonda, i ampla ben ampla i amb molta d'aigo, però ben endins. I era rodent, aquella sinia, hi rodava una bona mula, i amb so grandió enfollat de cadufos que duia es rest, vos assegurat que en treia, d'aigo, per sa mare i per sa fia, tanta com n'havia de mester tota aquella hortalissa».

Qui sap si l'hort de les rondalles es podria assemblar al que descriu Virgili del vell de Coricos a les *Geòrgiques* IV: «Malgrat tot, aquest home havia plantat, entre els matolls, llegums es - paiats, lliris blancs a les vorades, berbenes i cascall comestible: amb aquestes riqueses, se sentia, dins el seu cor, igual que els reis, i quan, ja negra nit, tornava a casa, carregava la seva taula de menges no adquirides. El primer, a la primavera, collia la rosa, i fruites a la tardor; i, quan el trist hivern encara feia esberlar de fred les pedres i paralitzava amb el seu glaç els corrents d'aigua, ell ja tonia la cabellera de la lleugera consolva, mofant-se del retard de l'estiu i de la lentitud dels Zèfirs.

Talment era el primer en tenir abelles fecundades i nombrosos eixams, i esprement les bresques en feia rajar mel escumosa; per a ell els tells i el marfull eren ubèrrims; i tant com l'arbre fèrtil, sota el seu agençament de flors novelles, havia promès fruits, els guardava madurs a la tardor. Ell va trasplantar també, posant-los en fila, oms crescuts, la perera ja dura, aranyoners que ja donaven prunes i el plàtan que ja fornava ombra als bevedors.»

O com aquell d'en Cándid de Voltaire, el personatge de la novel·la homònima, que després de moltes aventures i viatges s'estableix a Constantinoble per a cuidar el seu propi jardí, ja que la violència i el saqueig de les persones poderoses no es poden comparar amb la pacífica manera de viure dels qui s'ocupen dels seus propis assumptes.

També podria ser com el d'en Gaspar Caballero, un hort de paradetes en crestat amb les cinc característiques de no trepitjar la terra on s'hagi de cultivar, la humitat constant amb el sistema de reg exsudant, un cicle de rotació de quatre anys, el compost com a millor aliment per la terra i la sembra densa i amb plantes aromàtiques i flors entre les bigades de les paradetes i envoltant l'hort. En un racó de l'hort, a cobert o dins la caseta, hi posarem les eines: xapeta, rampí, pala, càvec, gavil - ans, senalla, carretó, forca, aixada i d'altres que ens ajudaran a fer les feines. Amb els fems de bassa de residus orgànics podrem fer un compost indispensable pel bon creixement de les plantes. Si tenim lloc per a un forn, podrem gaudir de fer coques amb verdura, pa, cocarrois i panades i altres aliments que menjarem amb delit.

O si el lector viu a ciutat, tant a l'interior com a l'exterior de l'habitatge l'hort vertical li pot donar plaer estètic, aire purificat, frescor ambiental i bon aliment, amb dissenys molt senzills que es fan de moltes maneres: bosses de feltre reciclat, palets de fusta, circuit tancat d'aigua. Imaginem també una gran paret d'escola urbana amb un jardí vertical: un goig per als sentits.

L'*Aplec de rondalles de'n Jordi des Racó*, com a obra no botànica amb més referències botàniques de la literatura europea, ens mostren el lligam immemorial de les plantes amb la vida humana. Et correspon a tu, amic lector, posar un hort a la teva vida, com a mesura revolucionària.